

Universitätsbibliothek Paderborn

**Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm
Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...**

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis comprehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronogiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

19

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](#)

ti ad bramum
rent: & se de-
e fœliciter mi-
agno luctu de-
tyrum Laures-
rat: in qua me-
i gratiam san-
tions eius, &
dè crudelis, os-
tibus foliatis,
nens, Deofle-
deinde, con-
lintegrata lo-
polixi enim
e velimus. Se-
fidelibus sien-
it autem res-
e interfusus
neraturque
TIS. PATRI
raslato quatuor
nem Imperio
, valuit pur-
admirandus
m eum cederet
ut eum, si non
impellere, sed
è virtute col-
lis perire, &
edi iustitie, &
immanuelis
fus.

ti, ut purpureo suo sanguine, solum vndiq; riga-
tornaretque. Eo suppicio diù multūque nequic-
quam fatigatus, tandem rotæ alligatus est. Indè fe-
rā Sylvio Satellici filio obiectus, nihil tamē ma-
Feris obli-
spus, præclarām vbique de hoste victoriā re-
citur sed ni-
hil laeditur.
Euellius cō-
miserat. Euellius cō-
miserat, fidem amplexatus est: & s. uertitur.
Maij Iustralibus aquis expiatus, Christo, ex a-
mo nomen dedit. Torpes verò, iubente Sylvio,
Pisanam ciuitatē ductus, capitī abscissione, Torpes ca-
utryriū compleuit, tertio Kal. Maij. Corpus eius, pite trunca-
tur.

caeris ministri, poenē fractæ & nimia vetustate
influmptæ nauiculae imposuerunt, simulque cum
& gallo in decursum fluminis demiserunt.
Angelus Domini venerabili cuidam matro-
Celerinq; nomine, secundūm quietem apparens
condauit, vt martyris corpus perquireret, sepeli-
que. Quod illa nequaquam surda aure accepit,
inuentum sanctissimi martyris corpus magno
ore ac reverentia exceptit, & in monumentum
adit: quod postea cessante persecuzione, noua
celēstis fabrica, insigni opere visenda honorauit;
que facultatibus mirificè exornauit. Cuius fe-
rias, propter translationem, hoc die, celebrius
solleuit.

TA S. DVNSTANI ARCHIEPISCO-
pi Cantuarienſis. ex ea que est per Osbertum Mo-
tabum Cantuarionem. Migravit ex hac vita an-
no Domini 988, anno etatis sue septuagesimo, cum
sedisset annis triginta tribus.
Eatus Dunstanus, nobilissima gentis Anglorū 19. Maij.
Oprolapia ortus, è nobilius, in huius mundi lu-

Te a. oem

cem prodijt, quo sub materni sinus adhuc angustia clauso, diuino miraculo, designatum est, praeculum mundo per eum lumen oriturum. Cum enim mater eius eo grauida, spe prolixi futuræ levatur, dies Purificationis B. Matris Dei felixus illexit. Cumque utriusque sexus homines plurimi, accensis de more cereis, ad ecclesiam confluente: inter eos pater S. Dunstani, Herstanus nomine, et Chinedrita matre eius, ad Dei seruitorum properebant, ambo cereos, quos pro ritu ipsius diei, Deo offerrent, deferentes. Tum subito, celo admodum sereno, cunctis admirantibus, cuncta simul lunaria extineta sunt. Dumque pro rei nouitate amniti starent, & quid certi de tali evenitu sentire observent, ignorarent, erectis vultibus, intuetur dammum ignis calitus labi, & cereum, quem mater Dunstani manu serebat, ex ea accendi. Accensit itaque singuli ad lumen celo demissum, & indecipiunt lumen amissum. Ex eo autem tempore prægnantem mulierem & Herstanum virum, maiori omnes sunt veneratione prosecuti: problemque spe maximi boni expectarunt. Dehinc stante partu tempore, puer eleganti formam nascitur & post dies paucos, sacro fonte regeneratus, Dunstanus nuncupatus est. Qui teneris annis superatis, mox literis adhibitus est, quibus die ac nocte intentus, languore graui corripuit, & gepebunda in dies vexatione tortus, vixit exhalationem ultimi flatus productus. Sed cum iam, velut morti contiguus iaceret, & confusus vicinorum coetus, desperata planè salute, mox expectaret: ecce noctis medio, præter omnium cunctis, lecto desiliens, ad ecclesiam, pro redita

Parentes
eius.

Mira res.

Dunstanus
nascitur.

Divinitas à
morbo sa-
natur.

dhuc anguitia
n est, pracl-
m. Cū er-
s futura
Dei festivis
nines plurimi,
a confluente:
us nomine, cī
trum proper-
tius diei, Deo
elo admodū
a simul lumi-
nouitate at-
tu sentire de-
intuētur fan-
, quem nāz
di. Accedit
um, & inde-
utem tempore
m virum, e-
ossecuti: p-
n. Dehinc
ti formā nati-
e regenerat-
eris infusa-
cus est, quin
ui corripit,
ortus, vñquæd
itur. Sed cui
, & confidit
alute, momen-
er omnium
; cunctis fa-
m, pro redita

bi sanitate, Deo gratias acturus, impiger tendit.
Cuius devotioni diabolus inuidens, simulato te-
rrimorum canum globo, immani latratu ac ter-
ribile impetu in eum ruit. At ille, inuocato Chri-
stomine, signo se sanctæ Crucis armavit, arre-
mque, quæ forte in via iacebat, virgulam con-
tra illorum malignorum incursus vibrauit: om-
nisque instar fumi dissipauit, & in effusam fugam
compulit. Post hæc ad ecclesiæ ianuas veniens,
omnisque obseratam inuenit. Huc igitur il-
luc deambulans, scalam ad parietem templi
rectam offendit, quam nescienter ascendens, at-
que ad fastigium ecclesiæ ascendendo pertingens,
allum, quo ingredi posset, aditum reperit: in-
que statim ex altera recti parte descendere coe-
dit. Deus autem qui delectabatur innocentia cor-
 eius, viam inter iuia ipsa disponebat gressi-
 eius. Tunc repente Angelico ministerio sub-
iunxit intra ecclesiam omni ex parte clausam, co-
muni altari depositus est. Cuius rei euentum, qui
cum egredientem secuti fuerant, contemplan-
ti, fidele testimonium diuino miraculo perhi-
serunt.

Interea adolescentiaz decus Dunstanus induere
cepit, cum morum grauitate & sapientia cum-
admirabilis, in sortem Domini transiit, sacris-
ne initatus, omnibus mundi oblectamentis cal-
cas, laudabilem Deo seruitutem exhibuit. Vide-
atur illum in fouendis pauperibus esse affi-
sum, die nocteque precibus vacantem, medita-
tibus & diuinorum lectioni librorum sedulò
rumbentem. Audita inter hæc fama venerabi-
lis Adelmi Cantuariensis Archiepiscopi, patrui

Tt 4 sui,

Profligatio-
nes.

Vide so-
gem.

Minores sa-
crae
dines acce-
pil.

sui, eum adiit, & quod maiorem virtutum omnium perfectionem hauriret, sedulus ei adhaesit. Venit cum elapsu aliquanto tempore, Pontifex invicem integratam animique prudentiam clarius cerneret.

In aulam regis Angliae adducitur, ipsum regi Ethelstano magno affectu fonsendipusque studio protegendum commendavit. Quemque benigna mente, suscipiens, multo sinceri affectu amore percoluit. Dunstanus itaque licet corpore in regia versaretur, mente tamen in celo degener & quo labilis, inter plurima vitiorum somnia gradiebatur, tanto firmius, ne ab ipsis, aliquando deijceretur, præcauebat. Ut autem in verso eius omnium malorum sentinam deuitaret, varijs oribus, animum intendebat. Petitia namque scribendi, pingendi sculpendiisque, & in auro argento quiduis fabricandi ita claruit, ut à multis, qui maximè admirationi haberetur. Super hac instrumentis musici generis, quorum scientia pluviis excellebat, non tantum se, sed & multorum amos à turbulentis mundi negotijs sèpè demobbat & in meditationem cælestis hermonis frequenter concitabat.

Hec inter opera sua, à quadam insigni pietatis religione matrona, ad horarium pro ministerio ecclesiæ inaurandum, inuitatus fuit. Accessit manus Dunstanus, cumque opus in manibus habens cythara eius, quam secum fortè detulerat, pars affixa, coepit per se, nullo hominis tactu, phonam istâ distinctis vocibus resonare: Gaudet in cælis animæ iustorum, qui Christi vestigia secuti: & quia pro eius amore sanguinem fuderunt ideo cum Christo gaudebunt in æternum. Ad ingens omnes, qui aderant, admiratio comparabat & oculis menteque ad cytharam intenti audire euec

Nota miri quiddam.

ucum omniam
dilexit. Verum
trifex virtus eius
ariū cerneret
u foveodū pī
it. Quem in
ynceris affectū
e licet corpore
cālo degener
orum fontan
sis, aliquo no
m inersorū
ret, varijs
am suum Elphegum VVenantum episcopum, co
namq; scribe
aro argenteos
a multis, quā
per hac m
nitorum
sēpē demul
moniz frēq
signi pietatis
ministerio
Accedit m
anibus habere
tulerat, pan
s arcata, an
nare: Gallo
sti vestigia
uinem fudens
ernum. Adh
in intenti am
chordis

cordarum vocem captabant. Dunstanus verò cy
claram ilitam, verē angelico modulamine admini
tratam, itā accepit, quasi ex sensibili Dei præsen
tia, quid sibi deinceps agendum fore, doceretur.

His ita constitutis, qui primò virum Dei arden
tis, sociamore complectebantur, tunc, mutata voluntate, proiectibus eius inuidere, & sinistris eum ar
duis ut calumniati sunt: feceruntq; dissipato ne
missimo rumore, vt ipse rex & multi ex primori
uum aversarentur: caneq; peius & angue odi
m. Quod Dunstanus aduertens, malignorum ho
num iracundia cessit, regiaque relicta, ad cognosc
nam Calium, profectus est. Præfatæ autem,
alitiz cōmentores, comperto eius discessu, viam
sidentes, eum interceperunt, equoque deiectum
ad molitarunt, multiq; affectum iniurijs, acri
bagellatum ac vinclum, in horridum cœnum
capitatum reliquerunt. Ne autem penitus peris
metor, impedimento fuit ingens quādam molos
sum multitudine; quæ, ex insperato, in eos, horri
tuentur.

*Ab æmulis
multa pati
tur.*

Canes cum

*Vouet casti
tatem.*

*Fit Sacer
dos.*

In arctissimo degit de
micio.

Tum verò totus Christi amore inflamatus ad
udem Glasconiam, Virgini Matri sacram percexit:
ibidemque domicilium, longitudine quatuor non
amplius pedum, latitudine vero duorum cum di-
midio, sibi construxit. Altitudo autem staturam ho-
minis non excedebat. In eo igitur, ut vni Deo per
omnia placeret, psallere, orare, manibusq; frenz
operari non destitit: prorsus ut pijs eius exercitus
aduersarius inuidens, insidias ei struere aggressus
est. Q' adam enim vice, humana specie tectus, for-
stræ ipsius astitit: obnixè ab eo nescio quid open
postulâs. Ille pietatis affectu motus, intermissu-
quæ faciebat, ad satisfaciendum postulanti se par-
bat. Sed mox ex formæ verborumq; mutatione, co-
monem esse depræhendens, sumptis tenaculis sit-
titer ignitis, monstrum per nasum arripuit & fin-
ctissime tenuit: ac postremo, summo notandum
decore, à se abegit. At ille deiectam suam superio-
am non ferens, querula, per plateas, voce carinata
illatam à Dunstano iniuriam vindicare nitebatur:
sed mox ab omnibus cognitus, ingenti factore re-
cto, prorsus euanuit. Ex eo tempore, tanta corda
munditia & corporis pudicitia in Dunstano clu-
ruit, ut omnes, qui vitam eius nouerant, Angelo
similem iudicarent. Vnde complures viri usque
ad homines, quotidiè, ad eum confluere, & de fa-
te consulere cœperunt: quos pijs monitis sanoque
consilio ita intituit, ut maximo se affectos bencio
singuli gauderent.

Interea Ethelstanus rex, regio munere simul cum
vita perfunditus, Edmundum fratrem successorem
reliquit: qui missis ad Dunstanum nuncij, cum in
regno, à consilijs habere voluit. Non recusauit
sanctus, sed eius se, libens, salua tamen ordinatio-

XIX. MAI.

Regi Edmū.
gentia, imperio subiecit: tantaq; fœlicitate, con- Regi Edmū.
n perrexit: Regi Edmū.
ntuor non
cum di-
aturam ho-
ni Deo per
usq; stren-
is exercita-
re aggredi-
euctis, fine-
quid openi-
ermisisti
tum se par-
tatione, de-
naculisti
puit & fer-
otatum de-
am superbi-
ce curvantur
nitebantur
cetore, nra
anta costis
in stano cie-
nt, Anglia
triusque le-
e, & desla-
ris famosae
ctos bene-
ficiis
simul cum
succes-
cij, cum a
ecus au-
ordinis
REB
fœlicitate, con- Regi Edmū.
do egregiā
modo vulgus, sed Rex ipse eum sine fine coleret: se exhibet
ad iudicium. quilibet præter eius voluntatem attentare præsu-
peret. Sed his fœlicibus rerum successibus rursus
catus dæmon, primùm dolo cuniculisque, de-
de irruptione & aperta vi, in eum graſſari consti-
uit. Itaque per idomē malitiæ suæ ministros, non Opera obtri-
lum de pristino eum honore deiecit: sed etiam fatorum à
proceribusque iniuisum, curia depulit. Sed ac- regis auta
dit deinde die tertio cùm Rex in Ilyluam vena- pelitur.
abiret, vt equo, per montis altissimi præcipi-
tuente, in ultimum vitæ discrimen veniret: Rex in sum-
maque, desperata salutis spe, trepidaret, occur-
rante eius, illata Dunstano iniuria. Itaque gra-
mī ab imo cordis trahens suspiria, celeri spon-
te, si præsens mortis periculum euaderet, pro-
prie, se optimam cum Dunstano in gratiam redi-
git. Exaudita fuere continuò à Deo preces: equus
illico subsistens regem à periculo subduxit &
credibili gaudio ex insperata salute exultantem,
comam deuexit. Tum verò Rex adunatis in aula
principibus, cuncta quæ acciderant exposuit, &
Dunstanum in pristinos non modò honores resti-
tutus amplissimo quoq; fundo, in quo natus erat
manit: vt de eo, pro libertate arbitrii sui, dispo- Extruit ma-
ser. Itaq; Dunstanus, cui præcipua animarum cu-
lib pectore, viuebat, locum illum diuino cultui
conseruit: regiaq; adiutus liberalitate, magnum
num numerum congregauit; quibus ipse Abbas
apfuit, & paterna plusquam benignitate, mirabi-
le profuit. Et quia omnium salutem ardentiter ex-
pedebat, sic suos disciplinis informabat: vt in-
merabiles ab eo prodirent, qui collapsa nec
Angli-

Angliam pietatis fundamenta, & collabante ecclesiæ statum fulciebant. Factumque est, ut sic, quod supra diximus, ex cero matristotus Ecclesiæ conuentus lumen amissum recuperauit: ita en hoc loco ipsius Dunstani doctrina instituio, omnes ecclesiæ Angliae veræ religionis lumen susserunt.

Demon vs.
ris modis
orationes e-
ius impedi-
pe nititur.

Inter hæc Diabolus solitis inuidiæ stimulis concitatus, cum aperta vi fraudibusque eum defundatam sancto ramque felici deturbare non posset, potius hoc lacrem viribus annis est, ut puritatem mentionum eius mentisque splendorem impuris cogitationibus obscuraret. Unde in lupi & vulpecula interdum effigiem demutatus, horridus apparuit & varijs anfractibus & iocosis motibus animos mentemque eius dissoluere nitebatur. Sed fuit ille per cum dedecore repulsus, nouamq; portiùs inde gloriose triumphi materiam Christi militi suppeditauit. Die quodam ad Edmundo rege ad colloquium inuitatus, in medio itinere dæmonem fiduciam habuit, qui immo similis, coram eo ludens, subsilire, & multis modis lecitius fræna laxare ceperat. Cognovit protinus, diuinitus edoctus Dunstanus, quid sibi illa intèpestiuæ inimici gaudia vellent, itaque spiritu propheticō: Rex noster, mortuus proximus, multis regnum tempestatibus obsoletum successori relinquet. Nam sententiam, dieleptimo, veritas subsecuta est. Regi namque, in causa suis miserè interempto, Edredus frater succedit, vir pietate & prudentia egregius: qui, præter spem omnium iniquam, pari amore & honore Dunstani amplexus est: prorsus, ut antiitem eum multis modis creare interetur. Sed vir sanctus, ut ab omnini honore plurimum semper abhorruit, ita ex-

Prophetia
eius.
Edmundi re-
gis cædes.

Episcopatu-
recusat.

ignitatem constanter recusabat. Intere² Edredus,
adversa correptus valetudine, Dunstanum in mo-
nasterio suo tunc temporis degentem, per nuncios
al se vocauit. Qui cū ascensō protinus equo, ad Fredi regis
roycum fessinaret, in ipso itinere, vocem cælitus obitum for-
tunam audiuī: Rex Edredus in pace quiescit: licet dīa-
tumque ad eum vocis sonitum, equus, cui vi Dei
addebat, humi corruiens extinctus est.

Post Edredum, Eduinus Edmundi filius omnis
rudeñia inops & rerum gerendarum planè ex- Eduini re-
gis infantiū
imperium
posset, no-
ritatem on-
puris cog-
vulpecula-
apparatu-
is animu-
ed fuit de-
tiū in de-
liti suppo-
ge ad col-
nonem fi-
e o ludic-
xare cep-
Dunstanus
vellere at-
moriū
us obso-
am, diele-
que, in auct-
er succen-
reter spe-
ore Dunst-
anum m-
tus, vrabo-
it, ita em-
dignus

lodiū generā vagabatur, & regnum tyranni-
copprimebat, suaq; sœvitia & crudelitate, rebus
mīib⁹, tam sacrī quām prophanis vastitatē
terebat. Gēmebat in istis Dunstanus & viam om-
ni modū que inquirebat, ut regem, tanto men-
igitatum furore, ad sanitatē r̄duceret. sed fru-
tū Rex enim cuncta eius monita repellebat, & sce-
ra sceleribus cumulans, quocunque impietatis,
mūseum vocabat, sequebatur. Tum Dunstanus,
dicta regia, Glasconiam, ad monasterium suum
cessit: atque Eduinus, carnis illecebris inescatus,
catus mulierculis, impudico nimis amore, assi-
de adhærebatur. Accidit autem, die ipso, quo regio
adēnate sceptro qne donatus, regale totius regni
ceribus conuiuū extruxerat, vt post epulas,
altro mentis furore, ad impudicas illas fœminas
cederet: nihilque tantorum virōrum confessum
erit, honestē parū amori operā daret. Quia
longita, optimates sanè indignati, Odonē Ca-
nūensem Archiepiscopum, qui dignitate aucto-
reque ceteris eminebat, hortati sunt, vt regen-
zillicio & impudico fœminarum congressu, re-
duceret.

S. Dunstanus
reliktaregia
ad monasti-
rium suum
abit.

duceret. Sed ille pusillo animo regiam offendit
pertimescens, se excusauit : regemque, publicas
ficere ignominia, nefas esse dixit. At proceres de
regis regnique salute solliciti, Dunstanum moni-
runt, ut eam rem sua virtute ac sanctitate digna-

**Vide S. Viri
scelam.**

exequeretur intrepide. Tunc verò Dunstanus cum
summa grauitate ac modestia cubiculum inge-
sus, primò asperis sanè verbis, in mulieres impu-
dicas inuectus, lascivias earum detestatus est. De-
indè leni ad regem vultu, voceque conuersa, ut
se tanti opprobij exortem faceret monuit: ac sub-
misse, vt secum ad proceres rediret, suaque es-
præsentia exhilararet, precatus est. Qui animis
rōre & vultus rubore perfusus, dum se redi-
rum negaret, Dunstaus apprehensa illius man-
è medio fœminarum eum abstraxit, impon-
que capiti eius diademate, ad conniuantes induxit. Quam ignominiam altera fœminarum
non ferens, se eam, quovis modo, vlturam, ga-
**S. Dunstanus
proscribi-
ta.**
rula contestatione, deuouit. Nec quieuit fœ-
neus furor, malitiaque, antè quam apud regem
efficeret, vt vir sanctus, è regni totius finibus
pulsus, cunctis etiam, quæ in monasterio habe-
bat, spoliaretur. Tulit eam iniuriā Dunstanus
mo magno, & in alto diuine prouidentia iudicis
quiescens, Gandavum in Flandriam, abiit, ne-
da interim fœmina, eum ubique inquirent, ve-
culorum priuato lumine, ad ludibrium abu-
retur. Sed omnipotens Deus qui nunquam hu-
rum gloriam, inquis persecutionibus, penitus ob-
securari patitur: non multò post quosdā magis
minis Humber potētes excitauit, qui impiū regis
aut occidere, aut regno priuare moliti sunt: Et ip-
sum quidem in effusam fugam ultra Thameſim ex-
pulso.

**Abit Gau-
tagum.**

offensionem
publicas
procerede
um mon-
ate dignam
ostans cum
lum inge-
rieres impo-
nentes. De-
nueris, ut
nuit: ac si-
suaque ed-
ui animis
se recu-
ilius man-
, impossibi-
antes invi-
ceminatur
uram, gu-
tient scien-
apud reges
i finibus
ferio hab-
instans an-
tice iudicis
ibij, et ca-
rente, vob-
um abu-
inquam su-
i, penitus
la magni-
mpiu rego-
sunt: Eti-
nam esti-
pulo

pulerant: sceleratam vero meretricem eius, iuxta Ecclesiasticam Glauor nensem, mala morte perdi-
erunt. Quibus patratis, Edgarum fratrem illius, super totam terram, à prædicto Humber fluui, viq; Thamesum flumen, regem fecerunt: regnumque
hoc modo, quod prius unum erat, in duo diuisum
Thamefi suo illud alueo disternante. Edga-
mista q; percepta regali dignitate cōuulsum regni
restituit & obſcuratam religionis pietatisq;
nem, nouo virtutū ſplendore, reformatum. Dun-
ſtanum quoq; missis in Flādriā nuncijs, honorificè in
vicio reuocauit: & ad VVigorniensē cœleſtē e-
cūpatum, quanquā inuitū, euexit ac ſe suaq; om-
nius sapientia & conſilio moderanda, cōmisit.
Interē Eduinus vitæ præſenti ſubtraetus eſt, &
in ipſius, Dunſtano precibus intento, à teter-
ius demonibus euestigio præſentata. Cuius pœ-
niferatus vir sanctus, ſuarum immemor iniu-
ram, pro eius liberatione, immēſos Deo lachry-
mi effudit imbræ, donec ſe pro eo exauditum a-
ponit. Poſthęc Edgarus totius regni hæres effectus
vulgaris bellis ac ſeditionib. defyderatam diu re-
te ac pacem, in oēs regni partes, inuexit. Exinde
ad Londoniensē episcopo, Dunſtano eam quoq;
ad ministrandam cōmisit: quā ſumma necel-
lē cōpulſus ſubiecto: ſuoq; exēplo ac vitę integrata
corruptis morib. ad verū religionis & iuſtitiae
reduxit. Cū n. clericos ibidē degétes, nec à pra-
te ſua cōuertere, nec inde, q; potētia & nobilita-
tis pſtarent, poſſet eliminare, cōstruxit cōriguū
ipſi ecclesiæ monasteriū: in quo, cū ſuis, tanto
eximio virtutū oīm ſplendore, Christo ſeruie-
re vulgus, ea virturum pulchritudine caprum,
solitos clericos contemneret. monachosque

incredibili amore ac honore suscipere: prorsus
ipsi clerci, propriæ conscientiæ testimonio sedi-
guti vel recederent, vel in eandem vitæ societatem
commigrarent.

Inter hęc fœlicissima pietatis quotidiana in-
meata, Odo Cantuariorum Archiepiscopus, si
morte, ingentem omnibus Anglorum ecclesiasticis
etum intulit: populosque innumeros acerbom
more percussit. Dumque alius, sede illa primatus
dignus, exquiritur antistes, post unum atque alterum,
tandem ipse Dunstanus, vnanimi omnium
clamatione, solus tanto honore dignus pronunciatur.
Et quamquam ipse manibus (quod aiunt) pro
busque, eam à sedignitatem repellere niteretur
petitis tamen acclamantium vocibus victus sup-
ratusque, primatum totius Britanniaæ sedem ne-
dam suscipere coactus est. Itaque accepta tem-
ris opportunitate, Romam ad Pontificem pro-
cessus est, ut si ei visum foret, stola sui Apollinis
decoraretur. Quod Pontifex ei honorifice ad-
centissime praestitit: & multis magnisque affer-
mentis, pastorem eum genti Anglorum ac
tis eorum prouisorem destinauit.

Porrò Dunstanus, qua virtute & iustitia, et
pietate & religione, eam sedem administrare
qua orationis vis dignè satis explicare posse
Certè hoc constat, tam excellentibus omnium in-
tutum meritis eum claruisse, vt tota ipsa Anglia
vsq; hodiè eius sanctitatem miretur, virtutes pro-
dicet, iustitiam & æquitatem laudet; meritosq;
cam insigni Patrone, glorietur. Et quidem cum
mnia, qua cum admiranda iustitia & pietatis po-
nione gessit, explicari nequeant, è paucis, qui sub-
iicimus, reliqua metiri debemus. Comes quin-
quaginta

**Fit Archie-
piscopus Cá-
tuariensis.**

573

epotens cognatam suam, illicito sibi matrimonio copulauerat, & à Dunstano semel, secundò & redargutus, incestum suum diuortio expia- nolobat. Qua propter gladio Spiritus sancti, à Dei percussus, à liminibus est sanctæ Ecclesiæ stratus. Qui typho tactus superbiæ, regem adit, Dunstanum immoderatæ & impiaæ seueritatis sat, regia sanctione, se ab eius tyrannide libe- constitui, querula voce, precatur & impe- Sed Dunstanus qui regis ea in re auctorita- mili faciebat, ubi vidit illum, contumaci spi- contra se furere, minarique, omnem ei fi- communicationem, donec à sua prauitate di- eret, interdixit. Tunc ille immani furore Excomi- nica homi- nem con- macem.
cepus, legatos suos Romam destinat, & tali- affueta quorundam Romanorum corda & in suam causam, largo munere, largiorique missione, permutat. Quid deinde? Præsul adiutoria sedis, Dunstano, verbis ac literis, ut peccatori condescendat, euimque ecclesiæ in integrè conciliet, hortatur, monet, impe- Ad quæ Duustanus ita respondit: Se præce- Domini Papæ libenter pariturum, cum illum delicti poenitidine ductum, scelus detestari eret. Auertat hoc Deus, dicebat, vt ego, cau- cius mortalis hominis, vel pro redemptione mei, postponam legem, quam seruandam in dia sua, statuit idem Dominus meus I E S U S. Hac viri constantia perterritus Comes, quo illicio coniugio, poenitentiae sibi cultum dedit: docuitque palam, quanti excommuni- catus fulmem, à viro sanctissimo vibratum, faci- alit. Dunstano namque generale totius regni vide nota- bilitate ex- plu publica- pietatis, que- mes quatuor prie- dum celebrat, ipse suum oblitus, nudis pe- dibus,

dibus, laneis amictus indumentis, virgas ministrans, Concilio sese medium ingessit: & gemebundus, ante viri sancti pedes corruens, admirando nequaque spectaculo, cunctos ad lachrymas prosocuit: & ab anathematis vinculo, absolutus, fidelium communioni restitutus est.

Alio verò tempore, monetarij tres, cum falsa moneta capti, ad subeundam poenam, hominibus per totum regnum promulgaram, sunt adiudicati. Die ergò Pentecostes, idem Pater, Missarum solennia celebraturus, cùm ob diei reueretiam, statuan-

Nota seueritatem S. Vi-
ti, in eos qui
monetam
adulterat.

Dei populo iustitiam, in alium diem translatum intelligeret, mox ab offerendo sacrificio pedem traxit: negauitque se antè, pro omnium salute, dominum precaturum, quām homines nefarii meritatas dedissent. Cùm enim pauperum viduarum, & pupillorum defensor esset eximius, & singulariter patrocinio favearet, palam denunciabat, Deum polum Iudicem, benignas supplicantibus non probaturum aures, nisi tantum nefas, debito iustitiae gare, expletum esset. Ea res, quamquam quædam plurimum habere videretur, & multi rati in antistite seueritatem damnarent, Deus rati præclaro sanè miraculo, quām sibi ea iustitia gata esset, declaravit. Nam vt primū, à peradun-

columba eē
finis veniēs
sacrificatis
capiti insu-
dēt.

plicio, inter Missarum solennia, sacras manu tendit, niuea columba, multis intuencibus, de cœlo descendit, expansisque supra caput eius alijs pos mansit, donec sacrificium, non sine maximo lacrimarum imbre, ritè consummatum esset.

Moris erat viro sancto loca sancta, uno eandem fidele comitatus socio, noctu peragrare, & se ibi, per cordis contritionem, Deo mactare. Agredit autem frequenter, cùm prolixius diuinis in-

gas minus & gemebundus mirando nos proocas fidelium & celestia regna vagatur, ut angelicos concitentus audiret, & quasi praes sanctorum choris interesset, res admirandas contemplaretur: adeo ut ab ipsa beatissima virginem numero virginum choro stipata, summo cum more, exceptus, & ad ecclesiam, quod tendebat, decessus fuerit. Hinc visa cognitaq; semel animarum sicutarum pulchritudiney incredibili salutis omni amore flagrare coepit: prorsus ut volentes, noscig: secum ad regna celorum abriperet. Praesidetur ea tempestate VVentanae ecclesiae praeſul A. quodludus, vir eximiae sanctitatis & educatione Dunstani, non parum insignis. Is, cum ecclesiaz canonicos, per abrupta vitiorum ruere certos posset ullis mortuis vel exemplis, hominum illecebris irrititos ad meliorem frugem cunctos, obstinata mente, in scelere persones de ecclesia eliminavit, et eros verò ad morte professionem, non inuitos, adduxit: effugit canonicorum ordo, in veræ pietatis domum ac monasterium, mutaretur. Ea re, Clerici, sancti fuerant, offensi plurimum, citato gressu adeunt, & iudicium atq; iustitiam de illata iniuria fieri postulant. Indicitur, ex regis praesidio, VVintonia, omnium Ordinum concilium, omnis negotij querela determinetur. Surgunt lites, quas Dunstanus, propositis ratione destruit: docerque clericos, qui à sorte Domini, per vitæ suæ prauitatem, dissilierant, nihil ex ijs vendicare posse, quæ ecclesijs, ad eum eorum, qui inculpata vitæ integritate, coniuncti, data sunt. Quibus auditis rex, & ex consensu pleriq; omessa controversia, concilio diuinis inserviunt: sed mox clericorū precibus permoti,

fese deprecatores exhibuerunt apud Dunstanum; modo
vt, vel hac vice, veniam tribuat: electosque ipsi
statum restituat. Silet ad ista vir sanctus,
cumque, demissio capite, quid facto potissimum
pus esset pertractaret; & reliqui interim, suspirant
animis, ad pontificis responsum aures arrigent;

Eccè rem sa-
ne suspendi. quæ in edito loco re
debat, cunctis audientibus dixit: Non fieri, non feri,
Iudicatis benè, Mutaretis non benè. Tren-
dito in his vniuerso simul conuentu, intulit
Dunstanus & ait: Quid amplius vultis, fratre
mei? Diuina sententia definitum auditis nego-
um presens.

Et hoc quidem modo, monasterio eliminata
planè Canonicis, pax concessa fuit, sed non multo
post filij eorum, vt amissam illam in parentibus
suis hæreditatem recuperarent, Bernelinum quan-
dam admirandæ eloquentiæ virum, magno credo-
tum prægio, contra Dunstanum adduxerunt. Cui
omnes Clericorum filij, armati rhetore illo, præ-
cipua victoria suæ spe, antiquæ calumnia jungit
pud Dunstanum promerent; vrgerentq; vrbis
ablata restituerentur, vir sanctus: Nostris, in-
calumniam istam, quam mouetis, diuino ore, non
definitam: & ego iam grandævus, multisq; ibore-
bus exhaustus, quod reliquū est vita, in pace, pro-
gere cupio. Haec tenus, pro virium mearum faci-
tate, laboranti ecclesia opem tuli: amodo tonitru-
boris impatiens, Domino Deo causam Ecclesiæ
contra insurgentes hostes, tuendam cōmitto. Dic
& eccè solarium, in quo consistebant, euellugine
cidit, omnesq; pariter præcipitatos, in suocall-
modicum lēgit. Vbi verò Dunstanusq; suis con-
bat, nulla ruina domus, nullus casus emersit. His
modo

En iterum
rem admi-
randam.

modo omnis calumnia clericorum sopia &
sanctorum monachorum conuersatio adeò sta-
bilis est; ut alijs, eadem virtus ignominia notatis cle-
ris, de suis ecclesijs electis, monachi, in eorum lo-
cis substituti sint: adeò ut, aucta per Angliam re-
gione, quadraginta & octo monasteria instituta
sunt.

43. Monasteria sub Dunstano instituta.

Intra hęc, sopia negotio, quod Edgarum regem
ademerare remorabatur, Dunstanus, cunctis gau-
ribus & exultanribus, regni coronam illi impo-
nuit. Ipso autem, à biennio, quo haec facta sunt, im-
mura morte præuenio, Eduardo filio suo, totum
sum, hereditario iure reliquit. Illo verò post
duo annos, per fraudem nouercæ suæ, interfe-
rethelredus filius illius malæ mulieris, matris
minimia magis, quam patris suis solertia prædi-
un regnū substitutus est. Cuius proiectio, quan-
tum animo Dunstani minimè sedēret, iustum ei
compleuit. Attamen regali solio potitū,
quodam verborum tonitruo, quia per san-
ctum fratrem sui, regnū obtineret, increpauit: &
spiritu, totam illam terram, per pluri-
cola, depopulandam prædictit. Quæ licet se
euentura negarit, euentura tamen esse, ni-
veraci prophetia, teste calamitate præsentis, af-
firmando. Accelerabit, cum sibi placuerit, omnipotens
deus. Quam subsecuturam promisit liberationem,
anti vatis sui merita & intercessionem.

Ecclesijs
mitto. Intra
euangelio
suo cal-
suis confon-
deretur. Ho-
epo

Vir Sanctus, per omnem vitam, & dæ-
monum insi-
dias, & cele-
stes consola-
tiones exper-
tus est.

non potuit. Nam suarum artium versutis confus, hoc vnum moliebatur assidue, vt saltem puritatem mentis obnubilaret: & efficaciam precom eius infringeret. Itaq; dię quodam in vrsus hinc spidus, orantem aggreditur, & hiantre rictu, indagens, horrore sui, ab oratione detergere ntituit. At ille, zelo diuino correptus, arreptum baculumque manu ferre solebat, in hostem vibrat, eumq; excedo tamdiu persequitur, donec idem baculum, in tres partes comminutus, confringeretur. Inde rō alium sibi scipionem confecit, in cuius summate argento egregiè decorata, dentem Beati

Nata vim ^{re} drea Apostoli, quē singulari honore, in omni

liquiarum. per vitā coluit, inclusus. Et quidem in ijs sanctissimi Apostoli reliquijs, tantum, contra malignorum spirituum incursus, munimen sensit, vt deinceps congressum formidarent, oblaramq; vlt̄rō populi detrectarent.

Itaque deuexa hoc modo ætate, post plures dæmonum certamina, Christi auspicio, seclara superata, post multa, ab inimicis, propter pietatis studium, intentata pericula, post præclaras etitatis sue testata miracula, diuinitus, de omnib; suo præmonitus, suauiter ex hac vita excelli & angelicis eum choris ducentibus ad Chirum migravit.

Postquam verò vinculis mortalitatis soluta est, miracula, quæ in vita patrare coepit, multo maiorem longè lateque de se splendorem detinunt: quin & nouis adeò coruscavit, ut aperte, pte sanctitatis meritate apud Deum esset, lux eterniana clarius, testarentur. Cæci tres, non summa xima astantium admiratione, lumen ad tumulum eius, adepti sunt. Paralyticus quidam, præterea

Miracula
post obitū
eius.

679
futis & diuitiarum gloriam, presbyterij etiam
saltē pūris, hortātibus amicis, vili turbē admī-
tām precām, confessim sanitatem consecutus est. Sed is i-
nī, cūm instrūcto amicis & vicinis conuiuio, vt
suis saluti congratularentur, inter epulas illi Deū
marent; quōd potentes non abiiceret, sed inter
m̄es & pauperes ip̄is quoq; gratificaretur; presby-
teri superbiā spiritu tumidus, negauit se instar, in-
q; Dunstano curatum: quin inquit etiam, sine
mūlto, mihi salus restituta fuisset. Vix ea verba
compleuerat, cūm ecce pr̄istinus morbus re-
& acerrima vi animam infocilem, ab ingrato
celato extorquet. Ea res effecit, vt metus & re-
mota erga beati viri sacras reliquias excresce-
re, multique ex longinquis locis eō confluenter,
vt morbis liberarentur, tūm vt eius intercessi-
veniam obtinerent peccatorum. Plurima in-
ter, diuina virtute, edidit miracula, quæ nos, ne
post plūia prolixitate lectorem oneremus, pr̄termin-
io, fecerimus.

TA S. PETRI DE MORONO, QVI
ex macholeta, summi Pontifex creatus, dictus est
Celestinus quintus. ex ea, qua est per Reuerendissi-
mum D. Petrum de Alliaco, Cardinalem Camera-
confesscripta. Claruit Anno Domini 1294.

- 19. Maij.

Parentes
cius.

Etrus vir eximia virtute, in Aprutijs, in partibus Italię natus, spiritu quam carne, & animo quam origine nobilior, patrem habuit Angelum, qui ex Maria, coniuge sua, instar patriarche filius duodecim à Deo ditatus, parem cum Patriarcha Deo seruitutem exhibere studijs, prateruntur. Vacebat sedulò pietatis operibus &

Vacebat sedulò pietatis operibus &

quantum per facultates licebat, curans pauperibus, assiduò operam dabat: & sine intermissione, multis gemitibus & indefessis orationibus, virginum ex omnibus filijs, diuino servitio dignum degret, postulabat uterque. Nec sua fuere spe fructi. Nam ex duodecim fratribus velut alterum liberum à Deo singulariter dilectum, diuina prouincia, multis indicijs ac signis mirabiliter declarauit.

Defuncto patre, mater tali prole beatissima hunc suum studio literarum tradidit. In ea autem nocte, qua puer literis incumbere coepit, defunctus pater, cuidam in somnis apparuisse vias, monens hortansque, ut matrem incitaret ad filium, omnibus maximarum artium disciplinis imbutum. Nec hoc sine numine diuino factum esse credendum est. Nam humani generis inimicus, heribus huius pueri successibus, inuidens, per se suos ministros, sanctum matris conatum impugnare cebat. At constans ac fortis mulier, à suo se profecto diuelli non sinebat. Interēa puer ut primū teris à limine salutis, mente vocemque ad orationem formare didicit, aspectu imaginis Christi, probato in crucem sublati, mirum in modū delectari coepit. Cumque puerili simplicitate ardētius interdūceretur in eam speciem defigeret, virginēque Matrē & Iesu sub Cruce stantes contemplantur: visus sibi virgere est Apostolū, (pīci pūe si quid eo die correspondēt) dignū admissus ad se venientē, monenteque virga moresq; cōponeret & Christi vestigis sedūcatur. Indē paulatim culmen perfectionis attingit, tota mente, die nocteque, cælestia praetractione patitur: & matri, signis minime dubijs, spem q̄ de eiusceperat, certam ostendere. Porro cum puer adhuc trium annorum, ligno praecuto, in dextero oculo

Demonis
duetus eā
machinamē
ta.

percussus, excoecatus fuisse, mater à medicis de-
stituta, ad quandam B. Virginis ecclesiam, cum si-
lo pergens, totam ibi noctem in sacris vigilijs ac
precibus exegit: & mane oculum filij sanum & in-
columnem reperit.

Itaque puer sanctus, ut primū adolescētiā an-
nos attigit, incredibili amore solitudinis & eremi
vita flagrare cœpit. Et nē quā dāmonis frau-
de circumueniri posset, Romanū prius adire decre-
vit, ut consilium ab ipso Pontifice, sanum saluber-
numque acciperet. Solus igitur, omni humano
testitutus confortio, iter aggreditur, in quo, post
multos labores, terrores atque pericula, ad mórem
quendā peruenit, vbi, omisso Romani itineris pro-
posito, paruā corpusculo suo aptam, formauit fo-
rum, in qua annostres, in summa admodum vita
adserit peregit. Hoc ergo in loco, inter multas
dūce bonitatis consolationes, mirum quantas in
re conuersiois principio, diabolica malignita-
tē repulerit infidias: & quam inuicta virtute, in-
finitus inimici repulerit. Exactio autem illo anno-
sum spatio, Romam perrexit, ut sacerdotali bene-
ficio ac beneficio dotatus, multo virilius, pro-
ut aliorumque salute, contra hostem decertaret,
ut sacro presbyterij affectus munere, mox ad Roma. Sa.
contem Muronis abiit, vbi in crypta quadam, an- cerdotio
quinque, angelicæ vita puritatem æmulatus,
initiatur. .24.
Cumque degens ibidem omnium terrenarū
& corporis etiam consuetudinis oblitus, in-
magis magisque cælesti splendore illumina-
tur, sentire que interim humanæ carnis fragili-
tatem spiritui obliuī antem, & interdum noctur-
pollutionibus necessariò succumbētem, anima Molerie
menter angī cœpit, an deinceps sacrosancta scrupulo-
rum eius.

Vv 5 imma rum eius

682 VITA S. PETRI DE MORONO
immaculati corporis & sanguinis Christi mysteria
offerre deberet. Ea fluctuatio cū in dies ychementi
cū pturbaret, putaretq; iā prorsus numē sibi diuinū
grauissimē offenditum, iterū Romā petere decreuit:
vt contractas p illā carnis fragilitatē animi, vt ipse
existimabat, labes dignē expiaret: simulq; consilium
peteret, qd post nocturnas pollutioēs faciundū es-
set. Ecce aut̄, nocte illa, q̄ itineris ppositi diē pate-
debat, visus ei in somniis ipse Christ⁹ afflisteret, quoniam
nos illos cōscientię stimulos à malo spiritu fraudi
lēter immisso, sustulit: docuitq; ac monuit ppter
innatam corporis cōsuetudinem immunditiamque,
quādiū illis illecebris animus repugnat, à spinis
lium exercitio mysteriorum neuti⁹ cessandū esse.

Migrat ad
montem
Magalliz.

Summa vite
eius austeri-
tatis.

Hac igitur infelici laniantis cōscientię miseri-
ac poena liberatus, magno est gaudio delibutus: &
vt p̄aclaria de hoste trophya erigeret, vassiles
experēs solitudinem, ex Muronis ad Magallum mon-
tem se transtulit; in quo nouas variasque d̄monii
insidias rursus expertus, gloriosum semper triom-
phum de hoste reportauit. Nec defuēre, in mediis
procellis angelicę cōsolationes, spiritusq; exaltatus
qui appositis dapibus, illi ministrarunt: & ingenuis
perfusum gaudio recrearunt. Nec mirū sane, adeo
nāq; diuinis assueuerat alloquijs, vt corporeo cul-
tu & cibo potuq; planè neglectis, dies noctesq; pa-
cib⁹ & hymnis & diuinis meditationibus iugiter
& fatigatos vigilia cadentesq; oculos, tādiū in operis
contineret, quoad somno & laßitudine opprelle-
vbi fors ferret, tandem aliquando succüberet. Et quia
quam exhausta ieunijs mēbra prōptissimē spir-
tui obtemperarēt, ne tamē insurgentes interdub-
belles carnis motus, tranquillum animi statū labo-
factarent, asperrimo corpus cilicio domabat, cat-
nap

nō ferrea, lasciuētes lumborū mot⁹ cōprimebat,
 Igitur cum tantus hic virtutum splendor, & ruti-
 lans charitatis flāma vim suam longē lateque exer-
 ceret, multos ad sanctæ vitæ societatem suiq; imi-
 tationē allexit: adeo ut noua quotidiē fratrū mul-
 titudine ad eū confluente, varia pietatis domicilia
 extruxerit, & præclare admodum, contra dæmonū
 insulſ & graue paupertatis onus fratres ſuos cæ-
 lefti cōſolatione tutatus sit. Et ne puſillus grec, quē
 inicitatis exēplo & verbo, Christi ouili aggrega-
 terat, diſpersus aliquandò periret: eum in Lugdu- **Ordo Cœleſ-**
 nō Conſilio, sub Pontifice Gregorio, eius nomi- **tinorū in**
 nō decimo, confirmari poſtulauit, impetravitq; vt **Lugdunensi**
 lib. Benedicti Regula, quæ multorū vitij tunc ob- **Conſilio**
 sub Grego-
 rata iacebat, ordo ſacer in ecclēſia Deo milita- **rio decimo**
 v. Itaq; religionē eius per Pontificem cōfirmata, cōfirmatur,
 num ad falutem omniū ſedulō promouendam
 alicet; breuiq; admodum ſex & triginta loca Deo **Valde pro-**
 deuuit: in quibus ſexeēti ferē fratres, varijs virtu- **sicut**
 ſit, & bonorum operū exercitijs insudabant. Iam
 vero quo animas ē diaboli faucibus extraxerit,
 uocā via prauitatis ad rectam virtutis ſemītā re-
 tulerit, nullis verbis explicari potest. Et quis beni-
 fane, ad eum
 pore cul-
 tū ſe p-
 iugur-
 iū in open-
 oppreſſio-
 ret. Et qui-
 ſimē ſp-
 interdu-
 ſtatū labo-
 rabat, cae-
 naq;
 nō ferrea, lasciuētes lumborū mot⁹ cōprimebat,
 Igitur cum tantus hic virtutum splendor, & ruti-
 lans charitatis flāma vim suam longē lateque exer-
 ceret, multos ad sanctæ vitæ societatem suiq; imi-
 tationē allexit: adeo ut noua quotidiē fratrū mul-
 titudine ad eū confluente, varia pietatis domicilia
 extruxerit, & præclare admodum, contra dæmonū
 insulſ & graue paupertatis onus fratres ſuos cæ-
 lefti cōſolatione tutatus sit. Et ne puſillus grec, quē
 inicitatis exēplo & verbo, Christi ouili aggrega-
 terat, diſpersus aliquandò periret: eum in Lugdu- **Ordo Cœleſ-**
 nō Conſilio, sub Pontifice Gregorio, eius nomi- **tinorū in**
 nō decimo, confirmari poſtulauit, impetravitq; vt **Lugdunensi**
 lib. Benedicti Regula, quæ multorū vitij tunc ob- **Conſilio**
 sub Grego-
 rata iacebat, ordo ſacer in ecclēſia Deo milita- **rio decimo**
 v. Itaq; religionē eius per Pontificem cōfirmata, cōfirmatur,
 num ad falutem omniū ſedulō promouendam
 alicet; breuiq; admodum ſex & triginta loca Deo **Valde pro-**
 deuuit: in quibus ſexeēti ferē fratres, varijs virtu- **sicut**
 ſit, & bonorum operū exercitijs insudabant. Iam
 vero quo animas ē diaboli faucibus extraxerit,
 uocā via prauitatis ad rectam virtutis ſemītā re-
 tulerit, nullis verbis explicari potest. Et quis beni-
 fane, ad eum
 pore cul-
 tū ſe p-
 iugur-
 iū in open-
 oppreſſio-
 ret. Et qui-
 ſimē ſp-
 interdu-
 ſtatū labo-
 rabat, cae-
 naq;

tus lumine, cūctos saluberrima informabat doctrina, & inumeros sui imitatione ad virtutum opera prouocabat. Hoc autem de eo admiratione dignum narratur, quod nullus erat tot vtiōrum huius irretitus, aut tantorum peccatorum pondere preslus, qui ex facie illius conspectu, verbisq; melis suis, ad conscientia compunctionem nō redire, & ingenti cōsolatiōne perfusus, ab eo recedere. Ita quia maximus quotidiē populi cōcursus ad eum fuit, qui sermonis eius dulcedine frui cupiebat, alii locum ab omni hominum familiari accessu remissimum expetijt, qui in montis Magellae ventus, vel solo aspectu, cunctis horrorem ac formidinem incutiebat. In quo cūm plurimis item miraculis inclareseret, eo relicto, iterum ad Muronis mōtem redijt, vt ibidem ultimum vitā adūm, in omni sanctitate transigeret. Sed cum ibi per anni & mensis vniuersitatem spatium habitasset, fuit adūm certaminis campum euocatus.

Nam cūm Sedes Apostolica ab obitu Nicholai Papæ Quarti, propter Cardinalium discordias, biénio & amplius, pastore viduata fuisset, vniuersorum, qui primē vocis honore fungebatur, in medio Patrum consessu, Petrum de Murone in summum nominauit Pōfificem. Ad quam vocein ceteri electi pariter in electionem consenserunt. Cumque populus vniuersus, de hoc eius honore latu, profiliret, ille incredibili mōerore repletus, indignum se tati honoris titulo clamabat. Et quia multis obtestationibus ac lachrymis frustra eum à repellere nitebatur, spem omnem, in salutari fuga, quā vnicō cum socio clām meditabatur, constituit. Verū subita populi multitudine circumuentus, cūm iam euadendi spes non esset, summum illud

Efficacia sermonū eius.

Reuertitur ad montem Muronis.

Eligitur in summum Pōfificem.

Fugam capessit, sed retinetur.

honoris fastigium, vi magis adactus, quam volun-
tate, ascendit. Ea dignitatis gloria decoratus, tan-
tum abest ut de adiecto sibi honore blāditus fuerit,
et etiam multò magis quam antè, se deiiceret &
exteritate humilitatis propositum mirum in mo-
dum auxerit. Vnde, cùm audita electionis eius fa-
na, reges Siciliae & Hungariae, veloci cursu, ad eū
peruenissent, vt debita cum reuerētia & obsequio
ad Aquilam ciuitatem deducerent, ipse non ma-
gnum equorum apparatum sed paruum sibi asellū
hiberi præcepit. Neque potuit vñquam vllis
regum & Cardinalium precibus adduci, vt ab ince-
no humilitatis studio desisteret. Et certè quam fu-
nctio summo illi omnium Pontificum Pontifici
Christo gratum, singulari voluit miraculo decla-
re. Nam cùm multi varijs infirmitatibus oppres-
so, post eum portarentur, vt contactu vestimenti e-
us (erat enim totius populi m̄ra erga eum fidei
motio) sanarentur; homo quidam, filium suum *Nota infi-*
cobibus pedibus claudū deferens, cùm ad virum gne mira-
factum, p̄e multitudine, accessus non pateret, a-
illo, de quo descenderat, puerū imposuit: qui sa-
mce recepta, ab illa hora firmiter ambulauit.
In dicta igitur ciuitate Aquila, vocato Cardina-
lē, ceteri in-
uent. Cum
tore lau-
etus, in-
quia mul-
ta eum à fe-
cari fuga
confundit
amuentos,
cum illud
hono-
rum
in signis coronan-
tibus, pater sanctus, quia, in terris habitans, tota
mente, in cælis erat, Cælestini nomen accepit.
In quid inter quotidianos aulę strepitus, de per-
cepta Dei gratia deperderet, in augusto palatio, cel-
lum ligneam, angustumque sibi habitaculum con-
struxit: vt inter turbas solitarius, & inter diuiriias,
solitudinis,
semper, liberiū orationi ac contéplationi vacaret.
It ergo assiduò cum mente sua pertractare coepit,
omodo, tanta dignitatis sarcina abiecta, ad anti-
quam

686 VITA S. PETRI DE MORON

quam solitudinē repedaret. Quid plura? Cūm propria annō quasi di midio, nō sine magna laude, Apo-

licæ Sedi praefuisset, tandem in Vigilia S. Luciæ, de-

positis pontificalibus insignibus, de alta Petri Sede

descendens Cælestinus, vt cælestem sедem colen-

daret, ad pedes eorum, quibus præfuerat, humilier-

Abdicat se
Pontificatus.

Petrus prosterñitur: nec prius è terra puluere/ rarum humilitatis exemplū surgere voluit, quam istius honoris compedibus solutus, voti sui cogi fieret. Hec dum fierent, multique dubio mentis iudicio fluctuantur, inter laudem & admirationem ipsius, diuinum uumen præclaro miraculo animi eius altitudinem, terrenarumque rerum contempni comprobauit. Nam cùm post Missarum solemnia, quidam claudus, contractis membris, sese ad pedes ipsius prosterneret, accepta ab eo benedictione, ius erectus est. Hoc igitur honore, velut oner mortifero depulso, ad suave Christi iugum in persona solitudine ferendum, lætus redire satagebat. Sed cùm fama magna propter adeptam libertatem, lætitiae spiritalis signa oculis ac frôte gestare, maior tempestas, vnde minimè putabatur, subito obserata, tetra eandem caligine inuoluit. Bonifacius namque in Sede Apostolica, nō sine ambitione succellet, terribilibus ei verbis præccepit: nè pede foras ferret. Timebat enim ne forte vir sanctus à deo sibi populo, tanque Summus Pontifex coleretur: & niuersos honores, vni Apostolicæ Sedi debitos sed asportaret. Sed Cælestinus optimo conscientie his testimonio fatus, eaque sola comitatus, reliqua contra, clam abscessit, & gaudens atque exultas, præsumam vitæ consuetudinē repetiuit. Et ne quis ei fag*g*ā inobedientia aut alterius culpæ viâ esse credere, Deus iterum testato miraculo cā confirmare dignari

Bonifacius
Pontifex est
persequitur

N
Cūmip
de, Apolo
Lucia, de
Petri Sede
em cōf
humilic
pulvere
sluit, quan
i sui copi
mentis u
alratioen
culo animi
contemp
n solennia
se ad pede
ictione, la
elut oner
gum in pa
faragebat
ibertatem
staret, ma
abitō obo
cius nam
ne succell
dē foras d
is à denon
etur: & e
debitos leb
cientie lue
relicta ca
ltas, prili
quisā fu
e credere
e dignare
et.
st. Nam in via mulier quādā filiam suam vtriusq; signo Crt^o
manus officio deſtitutam, ei ſanandam obtulit: quā cis ſanat p^o
ſolo Crucis ſigno itā ſanā & in columē reddidit, vt rātificare.
rātificare.

At Bonifacius tuſore adeptæ gloriæ turgidus,
timore amittēdæ turbatus, miſſis idoneis viris è
ngaeum retrahere, & volentem, nolentem, ad ſe ad
cere precepit. Ipſe verò quāquā corporis viri
ſo deſtitutus, & propter vltimam ſeneſtū, ocio
le quieti, quām itinerum labori habilior, ad partes
populi in obſcuram ſylvam, per loca abſcōdita &
noita, vno tantū fratre comitatus, latitandi cauſa,
ge cogitur. Cūm autem nec in illis quidē par
tus occultari poſſet, mare tranſire diſpoſuit: ſed
am per 15 milliaria, proſpero male vēto nauigaf
e, ad terrā iterū appulſus, iuxta ciuitatem, cui
nomē Veltia eſt, applicuit. Ibi verò, cū circa maris
tranquillū nauigandi tēpū expectaret, ciui
tatis illius gubernator, captū cum detinuit, ac Pon
Capitulū viii
tatis inſlu Romā deſtinavit. Quacunq; autem iter
ſanctus &
Romā mit
tebat, ingēs populi multitudo, nō fecūs ac Pōti
titur.

me media, iter aggredi cogeretur, nē de die populi
vona circūdatus, Pōtīfex ab omnibus acclamare
ar. Nec deerant, qui viro sancto perſuadere cona
tur, ut denuò Pontificiā ſibi dignitatē vēdicaret,
ſalutis legib⁹ diuinis pariter & humanis, renū
tare minime potuiffet. Ipſe verò cōſtantis animi,
ſemel atq; iterū ac ſapiūs interpellat⁹, firmitas
proprio perſtitit: aſſerēs ſi nōdum ea ſolutus eſ
ſt. oēm moturū lapidē, quō eadē demū ſolui poſ
ſit. Postquām igitur ex regno Sicilię in Campaniā
eſt fuit, Bonifacius, ſpreto Cardinaliū cōfilio, q
uitamū, tāq; preclaris vbiq; miraculis coruſcan
tem.

tem, ad solitudinis quietem remittendum esse prou-
nunciabant, propriæ crudelitatis vlus consilio, in
Iacobo Fu-
monis vir-
sanctus de-
tinetur.

turri, ad Fumonis castrū, fortissima eum reuelit:
adhibitisque triginta & sex custodibus, omni ha-
mano solatio & colloquio destitutum, arctissime
seruari precepit. Quanquam autem tanta esset
loci illius angustia, ut duo illius fratres, qui pro-
pter rem diuinam ritè peragendam, ei concessione-
runt, eas nullo modo ferre valerent, indeq[ue] genit
languore oppressi, agredierentur; vir sanctus tam
non solum patienter, sed etiam gaudenter, huius
carceris ignominiam, multò magis, quam ante
Papalis aulae gloriam sustinuit.

Postquam autem fidelis athleta diu ac legitime
certasset, & annos quinque & sexaginta, iniicio-
nimi robore, huius vitæ labores pertulisset, p[ro]p[ter]a
decimum, in eo squallore mensem fortiter evobi-
sanctissimum Deo spiritum tradidit: cuiusvera-
randum corpus, debito cum honore accelebrata,
a Bonifacio, in eodem S. Antonij de Ferentino trans-
latum, ad maius altare sepulcum est. Et quia res
eius sanctitatem eximiam, omnipotens Deus, in
Sanctorum vita, ita etiam post mortem, multiplici mira-
catalogo as-
scribitur. comprobauit: anno restauratæ salutis 1373, ab
autem transitu 11, Clemens eius nominis quin-
propter admirandam eorundem claritatem, que
oculis hauriebat, sanctorum Confessorum cat-
ago eum, magna cum celebritate annumerauit:
que annuā festivitatis diem, 14 Kal. Iunij inlustra-
qua, post huius vitæ ærumnas, in Christi pace ob-
licissimè quieuit.

VITA S. IVONIS PRESBITERI ET
Confessoris, omnium Luris consiliorum Patroni rwo

ideoq; tamd studiosius ab eis colendi. Relatus est in
numerum Sanctorum à Clemente Papa Sexto, anno
Domini 1347. hac ipsa die.

Quo tempore mundus in solitis quibusdā te: 19. Maij.
Quebris ac procellis agitabatur, & in magnū
salutis periculū adduētus, propter impuni-
us flagitorū omnium licehtiam, périlatibatur:
de quādā hōus quidā splendōr diuina bonitatis
magniā minore exortus, horrendam caliginem
spauit, & gratū adēt pietatis ac religionis iu-
ratulit, vt hoc ipso tempore, quō rarius, tanto
rōs & admirabilius omnium in oculis sit;
ab omnibus Iurisconsultis (quorum est Pa-
nus) studiosē colendum, vt eodem pietatis offi-
ciali atque expedita via, eandē cœlestis gloriæ
nam consequi mereantur. Fuit autem hic Iud
is sanē natalibus, patre Aheloro Canceti mili-
tio, mātre verō Azona ortus. Et quidem ante-
in lucē ederetur, in pagō S. Martini, non lon-
gō Trecorenſi, multis & admirandis fani,
secundum quietem visionib⁹ ostēsum fuit,
auter mortales miraculis coruscaret: & suæ
exemplō, vera solidaq; pietatis fundamēta
collapsa restauraret. Quod quā via mōdo-
perfecerit, dignum est, vt attentissima mentis
consideratione perpēdamus. A primis ætatis annis
supremum usq; viræ diem ita rationis habēnas
oderatus est, vt vix vñquā vel minimum quid in-
geret, quod eius animum, turbulentō motu con-
tinxerit: vel ad huius mundi honores cartisq; il-
lustras festandas impelleret.

Parentes
eius.

Vbi ad quartumdecimū plus minus ætatis per-
annū, Parisijs prefectus est, vt parentū ami- Parisijs dā
cūdij vanis destitutus solatijs, liberius ac solu- operam li-
teria.

tius sese, quoad fieri posse, à flagitiosa corporis consuetudine abduceret: mentisq; aciem in celo splendorem incederet. Postquam autem animam omnibus bonarū artium disciplinis egregie imbutisset, Lutetia Aureliā se contulit; ut Iuris Pontificij & sacræ Theologij studijs sese traderet. Vbi fuit abstinēti vino & lautoribus ferculis, vitæq; huius obediēt, &c. mentis & delicijs, quantum potuit, sibi interdum corpusq; suum varijs modis macerauit. Considerabat enim omnem in primis cupiditatis immunitati coercendam, to cumq; animum à cōtagio corporis auocandum, illi qui cupit in veræ sapientia proficere, & diuinas opes in sacris literis abducere intueri. Cum autem in his studijs, iam diu, cum mediocri laude versatus esset, a quodā Rhedaens Archidiacono accitus est, ut iudicis ecclesiasticis officio, apud illū fungeretur. Ille verò memor illius propheticæ sensentiae: Beati qui custodiunt iudicium, & faciunt iustitiam, in omni tempore, cam ferunt etiā fungit, & absq; dilatione exequuntur: nec tamen committere voluit, quinque Theologij prælectioni interesset quotidie, & corpus suum multiplici abstinentia afficeret. Cum tē fractis hoc modo rebellibus corporis motibus, summa cōtentione animi, puritatem conseruaret, cum verò illa sanctissima piacula reputabat, quæ diuini iuris & cultu & hominū charitate admodum uolentia continentur. Itaq; benignè faciendis iuris consultis plinā colebat assidue, iudiciorū æquitatē sancti officium.

iosā corporis
rem in calēs
rem animo
gregie imbo
uris Pontific
eret. Vbi fā
huius obledi
tibi interdū
uit. Confess
is immuniti
agio corporis
plentia fū
literis abdu
m diu, cum no
da Rhedone
ecclēsia huc
ō memor illa
todiunt iudic
pore, et am
acienda erat
e exequi con
uit, quālare
notidie, et cū
ceret. Cum
poris modis
n conservare
reputabat, qu
aritate ac de
nitatē sancti
ubleuabat, p
fuscipetib
afflictos cal
nitate & pa
uo fouebat. Inter discordes pacem & amicitiam
ociliabat: & si quando sententia in iudicio pro
cada esset, id nō sine maximo lachrymarum im
ficiebat. Deniq; vlsq; adeò se totū in hæc studia
ulerat, vt nocte dieque nihil aliud meditaretur
an vt iudicia, pecunia cupiditate corrupta, re
meret iudicesq; suo exēplo informaret, vt pri
iudicū severitatē sanctitatemq; imitarentur.
Interim cū hæctam admirāda iustitiae & sancti
eius opinio inclaresceret, fama ad Trecorēsis
scopī aures perlata est, qui eū donis & ingenti
promissis ad se allexit: & iudicē dicecessis suæ
mēlē cōstituit. Id officij vir sanctus nō illibēter
nisi, dona verò & promissa contēpsit. Cūm aut
omnere strenuē & fideliter aliquādiu versa
set, acriore diuinariū rerū amore inflāmatus, Abdicat sō
officio abdicauit, atq; ad ecclēsiā de Lohane. iudicis of
ficiō.
nus erat moderator, se contulit, totumq; se di
trebus mācipauit: prorsus vt vestibus mollib
alatis, quibus anteā pro statu sui ratiōe vſus
ilicē abiectis, pāno albo eoq; rudi & exigui
cōtentus, pauperum monachorū instar scul
ptueretur. Carnem verò edomabat cilicio, q
uoī crassissimo tegebat, nē sub cuiusquā cōspe
aveniret. Porrò ieunia omnia ab Ecclesia in
dē indicta ità obseruabat vt pane & aqua so
nē stimiq; profligaret. In cibatu quotidiano
pulmēto vilissimo cōtentus erat. Sōni par
ci in nuda humo cubabat: neq; priūs somno
gabat, q; lectione vel itinere fatigatus, necessi
opprimetur. Ad hæc incredibili ardore in
Septem dī-
& meditationib
sipore, septem dies cōtinuos omni cibo absti
orat, nihil
cōfelliō; cōfolatione refect^o, nulla omnino comedens,
XX 2 perse-

perseuerantis inediae incommodo senserit. Nullo non die sacrificium, nisi legitimè impeditus esset, offerebat nocturnis vero diurnisq; precibus, amississima cura semper intererat. Quodā die, offeret illo sacrificiū, cùm ex more sacrā hostiā eleuant glob' igneus, magni splendoris, ipsam amboebat, glieq; eleuato ac rursus deposito, repente disputat.

Porro ex hoc tam incēso in Deum amore, ergia nimis illa charitas in proximos redidit: quos (principiū pauperes & egenos) tanto amore complectebatur, ut quicquid poterat, totum ad eos conferset. Semper aliquos inopes, mens volebat esse participes: & haud siccus eos quidam tres suos souebat. Hominem quendam inope, uxore & liberis quatuor, nouem plus minus a domi sua benigne aluit, cunctaque quae ad ultimum pertinebant, liberaliter suppeditauit.

Eiusmodi autē pietatis officijs, certas aliq[ue]z des, in quibus ijs semper vacare posset. Convocat enim calamitosos omnes, quibus se misereat & affabilem exhibebat, eorumq; pedes proprijs erat manibus, appositisq; capibus eos recrebat, ut charitati, qua feruebat, abunde satisfacere posset. sibi vltro res vitae degēdā necessarias subtribebat, & vt pauperibus benignē ficeret, vestes & alia sua illis impertiebatur. Accidit quādoq; quod in summa frumenti charitate, viri tunc viri p[ro]p[ri]o eto panis esset, quē cùm pauperibus elargiri vellera, vicarius eius, ingēti ex ea re molestia affectu, rulabatur. Tum vir Dei, dimidia parte victimā licta, alterā pauperibus distribuit. Sed cū iam p[ro]pus eos ad prandiū inuitaret, vicarius dimidiā panem, quem diligenter absconderat, reperiens potuit. Ecce autem, diuinō nutu, p[ro]ia quādū m[anu]a

serit. Nullo
peditus est,
recibus, am-
stia ele-
ambiebat, et
os redi-
t tanto ame-
at, tonum la-
es, mens la-
i inopem, do-
s nimis se-
pe ad videntur
suppedine
s alhijeriz
et. Couverte
mirè conde-
propeus, pene
s reerecta, fe-
isfacere, or-
s subractab-
stes & almuta-
ndoq; quod in-
cum vero san-
largiri vellet
a affectuag-
re vicinam
ed cui iam
s dimicavit
, reperi-
a quedam ne-

mas illic adeat, & tres panes satis magnos, mensē
nus infert; nec ultra à quoquā videri potuit. Alio
ā die, offerte
stia elevata
ambiebat, et
os redi-
t tanto ame-
at, tonum la-
es, mens la-
i inopem, do-
s nimis se-
pe ad videntur
suppedine
s alhijeriz
et. Couverte
mirè conde-
propeus, pene
s reerecta, fe-
isfacere, or-
s subractab-
stes & almuta-
ndoq; quod in-
cum vero san-
largiri vellet
a affectuag-
re vicinam
ed cui iam
s dimicavit
, reperi-
a quedam ne-

Pages diu-
lum inopes plurimi, lachrymabili voce, stipē
eo petenter, paucis panibus, diuino implorato
ilio, omnibus satistecit. Quod nequaquā viro
ito insolitum fuit. Tanta namque fiducia, diui-
nitati & potētia innitebatur, ut quotiescun-
amore, spē
os redi-
t tanto ame-
at, tonum la-
es, mens la-
i inopem, do-
s nimis se-
pe ad videntur
suppedine
s alhijeriz
et. Couverte
mirè conde-
propeus, pene
s reerecta, fe-
isfacere, or-
s subractab-
stes & almuta-
ndoq; quod in-
cum vero san-
largiri vellet
a affectuag-
re vicinam
ed cui iam
s dimicavit
, reperi-
a quedam ne-

Morbidos
ne, mira facilitate curabat : & omnes omnium & dxmoni-
mū necessitates, ipse vel precibus vel præsentī
acos curas.

Incendium
diamas precibus illed extinxit. Sed hæc omnia precibus ex-
tinguit.

ma fuit, si cum ea virtute & benignitate cōfe-
tur quā in pupillis & orphanis præstabat : quo-
caula, diuersis in locis adibat iudicia, solaque
ue & iustitia permotus, patronū se illis, sanè Aduocatus
nūl vigilatē exhibebat : adeò vt tota illa in Pauperum
zone, Aduocatus pauperū meritò appellaretur.
Valebat autem dicendi facultate plurimū : &
in vna sua parœchia, Euangelij cura ei com-
ferat, tam luculentis verbis, de regno Dei dis-
cit, ve plurimos è cœno vitorum extraheret, Multos ad
diaboli seruitute ad Christi obsequium tradu-
pictatem
conuerit.

Cum aliquando diuersa loca, seminandi eu-
dij causa, peragraret, venit ad flumen quoddā,
spontem inundantes aquæ planè operuerant.
Igitur Crucis signo, aquas diuisi, liberumq; Crucis &
de sibi & famulo à Deo impetravit. Fuit etiam gno aquas
emplator egregius, adeoq; frequenter ad cœ-
a toto animo suspensus, vt angelica visitatione

refici & recreari meruerit. Sedenti quandoque ad matrī
Angelus in mēsam, pauper vili indutus habitu & plane, vivi-
 debaratur, miserabilis, supplice se illi præbuit quā
 ilico comiter & multa cū humanitate vir fandus
 exceptit, suoq; lateri assidere fecit. Sed cū exueni
 vix labijs cibum degustasset, mox à mensa surges:

Dominus, inquit, vobis sum. & ecce, qui visu-
 erat abiecto habitu & deformis, iam pulcherrimus
 multaque luce coruscans & candida amictus, e-
 conspicitur: qui immenso splendore & iucunditate
 animum illius mentemque perfusam reliquit.

Tandem multis ieunijs & laboribus exhaustus,

cū diuinitus obitus sui tēpus edoctus esset, omni
Sanctissimè medicamine neglecto, humili se prostrauit, oculis
 in Crucis imaginem perpetuò defixis, multorum
 lachrymis & suspirijs Deū precatus est, donec spi-
 ritum redderet. Corpus eius fuit in Trecomon-
 clesia humatum, ubi innumeris coruscans mira-
 lis, anima in cælo perpetuò viuere testatur: quia
 Clemens eius nominis sextus, diligenter priuile-
 virtutibus miraculisque eius factō examine, &
 etorum catalogo solenni ritu asserpit: cuius-
 ploma his gestis per omnia astipulatur.

VITA B. AVSTREGISILI ARCHI-
 scopi Bituricensis. ex ea que est apud Surian. Ha-
 ruit temporibus Heraclij Imp. anno Domini 617,
 numeratur q̄ tricesimus eius Sedis Episcopu-

20. Maii.
 In agla Gun-
 traui regis
 degit.

Batus Austregisilus apud urbem Bituriken-
 si patre Gundino natus, Guntranno regi à po-
 tro in primis charus fuit. Postquam enim linea
 medio criter imbutus fuisset, parentis enim regis
 suam ei operā nauaret, tradidit. Itaq; cū tempore
 non exigū in regis aula exegisset, & parentem car-
 en ocs dile-